

Makro: Ekim'de bütçe dengesi 4,9 milyar TL açık verdi...

Ekim ayında merkezi yönetim bütçe gelirlerinin yıllık %42 ile bütçe harcamalarının (%22) üzerinde artış göstermesinin etkisiyle, bütçe açığı yıllık %67 azaldı ve 4,9 milyar TL olarak gerçekleşti. Faiz dışı denge ise Ekim'de 6,9 milyar TL fazla verdi.

Böylece Ocak-Ekim'de bütçe açığı 145,5 milyar TL'ye yükselirken, faiz dışı denge ise 25,9 milyar TL açık verdi. Yeni Ekonomi Programında (YEP), 2020 yılının tamamı için bütçe açığı tahmini 239 milyar TL olup, tahminin %61'i Ocak-Ekim döneminde gerçekleşmiş oldu. 2020 yılında faiz dışı dengenin 101,8 milyar TL açık vermesi bekleniyor.

- **Merkezi yönetim bütçe gelirleri Ekim'de yıllık %42, Ocak-Ekim döneminde ise yıllık %14,3 artarak 822 milyar TL'ye ulaştı.** YEP'in yıl sonu tahmini 973 milyar TL olup, tahminin %84'ü Ocak-Ekim döneminde gerçekleşti.

Ekim'de vergi yeniden yapılandırmaları yoluyla 170 milyon TL, imar barışından 72 milyon TL ve bedelli askerlikten 202 milyon TL gelir yazıldı.

- **Vergi gelirleri:** Vergi gelirleri, ekonomik aktivitedeki toparlanmanın etkisiyle Haziran ayından bu yana artış eğiliminde. Ekim'de yıllık %40 artış gösterirken, bütçe geliri değişimine 34 puan pozitif katkı sağladı.

Vergi türlerinin detayına bakıldığında;

- ❖ İç talepteki toparlanmayla birlikte dahilde alınan katma değer vergisi yıllık %120, özel tüketim vergisi %69 arttı. İthalattaki yükselişle birlikte ithalde alınan katma değer vergisi de artmaya devam etti; Ekim'de yıllık %40 artış kaydetti. Gümrük vergileri %54 arttı.
- ❖ Gelir vergisi ise yıllık %3,4 artarken, kurumlar vergisi %52 azaldı.

- **Merkezi yönetim bütçe harcamaları Ekim'de yıllık %21,6, Ocak-Ekim'de yıllık %18 arttı; 968 milyar TL. 2020 Yeni Ekonomi Programı yıl sonu tahmini 1.212 milyar TL olup, Ocak-Ekim döneminde tahmininin %80'i gerçekleşti.**

- **Faiz hariç harcamalar özellikle cari transferlerdeki artışın etkisiyle yıllık %16,9 arttı. Ocak- Ekim yıllık artış %15,9.**

- ❖ Cari transferler (sosyal güvenlik vb.gibi) Ekim'de yıllık bazda %25,4 artarak, bütçe harcamalarını 9,6 puan yukarı çekti.
- ❖ Yatırım harcamalarını da içeren sermaye giderleri son iki aydır artış gösteriyor; Ekim'de yıllık %20,4 arttı ve bütçe harcamalarını 1,6 puan yukarı çekti.
- ❖ Personel giderlerinde artış devam etti ve Ekim'de yıllık %12 arttı.

- **Faiz harcamaları Ekim'de yıllık %72, Ocak-Ekim döneminde %35 arttı; 119,6 milyar TL oldu.**

Makro: Ekim'de bütçe dengesi 4,9 milyar TL açık verdi...

(milyar TL)	Ekim 2019	Ekim 2020	Mutlak Fark	Yıllık % Değ.	Ocak-Ekim 2019	Ocak-Ekim 2020	Mutlak Fark	Yıllık % Değ.	YEP 2020 Yılsonu Tahmini
Harcamalar	80,3	97,7	17,4	21,6%	819,9	967,7	147,8	18,0%	1212,3
1) Faiz Hariç Harcamalar	73,5	85,9	12,4	16,9%	731,6	848,1	116,5	15,9%	1074,9
- Personel Giderleri	21,8	24,3	2,6	11,8%	210,7	244,8	34,1	16,2%	
- Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	3,6	4,0	0,3	9,2%	35,8	40,3	4,4	12,4%	
- Mal ve Hizmet Alımları	8,9	8,6	-0,4	-4,3%	59,7	63,6	3,9	6,5%	
- Cari Transferler	30,4	38,1	7,7	25,4%	336,5	411,3	74,9	22,3%	
- Sermaye Giderleri	6,3	7,5	1,3	20,4%	57,0	58,9	1,9	3,3%	
- Sermaye Transferleri	1,0	1,3	0,3	29,2%	12,2	6,8	-5,5	-44,6%	
- Borç Verme	1,5	2,1	0,7	44,2%	19,7	22,4	2,7	13,7%	
2) Faiz Harcamaları	6,8	11,8	4,9	72,3%	88,3	119,6	31,3	35,4%	137,4
Gelirler	65,4	92,8	27,4	41,9%	719,2	822,2	103,0	14,3%	973,1
1) Genel Bütçe Gelirleri	62,8	90,4	27,6	43,9%	696,8	799,6	102,9	14,8%	
- Vergi Gelirleri	54,6	76,6	22,0	40,4%	539,9	655,3	115,5	21,4%	
- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1,3	1,2	-0,1	-7,1%	91,0	57,0	-34,0	-37,3%	
- Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	0,9	0,8	-0,1	-7,6%	8,8	9,4	0,5	6,1%	
- Faizler, Paylar ve Cezalar	5,8	11,4	5,6	96,6%	51,0	71,1	20,2	39,6%	
- Sermaye Gelirleri	0,2	0,3	0,1	72,4%	4,8	5,8	1,0	20,7%	
- Alacaklardan Tahsilat	0,1	0,1	0,0	-11,5%	1,3	1,0	-0,3	-25,3%	
2) Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	2,2	1,9	-0,3	-13,7%	16,7	15,8	-0,8	-5,1%	
3) Düzen. ve Denet. Kurumların Gelirleri	0,4	0,4	0,1	20,3%	5,7	6,7	1,0	17,1%	
Bütçe Dengesi	-14,9	-4,9	10,0	-67,2%	-100,7	-145,5	-44,8	44,5%	-239,2
Faiz Dışı Denge	-8,1	6,9	14,9	-185,1%	-12,4	-25,9	-13,5	-	-101,8

Bu rapor Akbank Ekonomik Araştırmalar tarafından hazırlanmıştır.

Ekonomikarastirmalar@akbank.com

Dr. Fatma Melek – Baş Ekonomist

Fatma.Melek@akbank.com

Dr. Eralp Denktas, CFA

Eralp.Denktas@akbank.com

M. Sibel Yapıcı

Sibel.Yapici@akbank.com

Meryem etinkaya

Meryem.Cetinkaya@akbank.com

YASAL UYARI: Bu rapor ve yorumlardaki yazılar, bilgiler ve grafikler, ulaşılabilen ilk kaynaklardan iyi niyetle ve doğruluğu, geçerliliği, etkinliği velhasıl her ne şekil , suret ve nam altında olursa olsun herhangi bir karara dayanak oluşturması hususunda herhangi bir teminat, garanti oluşturmadan, yalnızca bilgi edinilmesi amacıyla derlenmiştir. İç bu raporlardaki yorumlardan; eksik bilgi ve/veya güncellenme gibi konularda ortaya çıkabilecek zararlardan Akbank TAş, Ak Yatırım Ař ve çalışanları sorumlu değildir. Akbank TAş ve Ak Yatırım Ař her an, hiçbir şekil ve surette n ihbara ve/veya ihtar gerekliliği söz konusu bilgileri, tavsiyeleri değiştirebilir ve/veya ortadan kaldıracaktır. Genel anlamda bilgi vermek amacıyla genel yatırım tavsiyesi niteliğinde hazırlanmış olan iç bu rapor ve yorumlar, kapsamlı bilgiler, tavsiyeler hiçbir şekil ve surette Akbank TAş ve Ak Yatırım Ař'nin herhangi bir taahhüdünü içermediğinden, bu bilgilere istinaden her türlü özel ve/veya tüzel kişiler tarafından alınacak kararlar, varılacak sonuçlar, geerleştirilecek işlemler ve oluşabilecek her türlü riskler bizatihi bu kişilere ait ve raci olacaktır. Bu nedenle, işbu rapor, yorum ve tavsiyelerde yer alan bilgilere dayanılarak özel ve/veya tüzel kişiler tarafından alınacak kararlar, varılacak sonuçlar, geerleştirilecek işlemler nedeniyle oluşabilecek her türlü maddi ve manevi zarar, kar mahrumiyeti, her ne nam altında olursa olsun ilgililer veya 3. kişilerin uğrayabileceği doğrudan ve/veya dolayısıyla oluşacak zarar ve ziyandan hiçbir şekil ve surette Akbank T.A.ř, Ak Yatırım A.ř ve çalışanları sorumlu olmayacak olup, ilgililer, uğranılan/uğranılacak zararlar nedeniyle hiçbir şekil ve surette her ne nam altında olursa olsun Akbank TAş, Ak Yatırım Ař ve çalışanlarından herhangi bir tazminat talep etme hakkı bulunmadıklarını bilir ve kabul ederler. Bu rapor, yorum ve tavsiyelerde yer alan bilgiler "yatırım danışmanlığı" hizmeti ve/veya faaliyeti olmayıp, genel yatırım danışmanlığı faaliyeti kapsamındadır; yatırım danışmanlığı hizmeti almak isteyen kişi ve kurumların, iç bu hizmeti vermeye yetkili kurum ve kuruluşlarla temasa geçmesi ve bu hizmeti bir sözleşme karşılığında alması SPK mevzuatınca zorunludur. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Bu görüşler, genel yatırım danışmanlığı faaliyeti kapsamında genel olarak düzenlendiğinden, kişiye özel rapor, yorum ve tavsiyeler içermediğinden mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

AKBANK

Ekonomik Araştırmalar